

Sygnatura akt III U 67/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Konin, dnia 15 lipca 2014 r.

Sąd Okręgowy w Koninie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący - Sędzia – **SO Elżbieta Majewska**

Protokolant: starszy sekretarz sądowy Alina Darul

przy udziale

po rozpoznaniu w dniu 15 lipca 2014 r. w Koninie

sprawy **E. K.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w P.**

o wysokość emerytury

na skutek odwołania E. K.

od decyzji **Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w P.**

z dnia 26.11.2013r. znak: (...)

z dnia 2.01.2014r. znak: (...)

Zmienia zaskarżone decyzje w ten sposób, że przyznaje E. K. prawo do przeliczenia okresów pracy górniczej z zastosowaniem przelicznika 1,2 do okresów zatrudnienia: od 1.01.1991r. do 30.11.1999r. na stanowisku starszy inspektor specjalności górniczej oraz od 1.01.2011r. do dnia nabycia prawa do emerytury na stanowisku kierownik działu ruchu zakładu górniczego o specjalności inwestycji górniczych, z wyłączeniem okresów pobierania świadczeń z ubezpieczenia chorobowego.

Sygn. akt III U 67/14

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 26 listopada 2013 roku, znak (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w P. przyznał E. K. emeryturę od dnia 1 listopada 2013 roku. Jednocześnie organ rentowy zawiesił wypłacę emerytury z uwagi na to, że ubezpieczony kontynuuje zatrudnienie. Decyzję tę organ rentowy określił jako wstępną. Do ustalenia podstawy wymiaru emerytury przyjęto wynagrodzenie, które stanowiło podstawę wymiaru składek z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu ubezpieczenia, a wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyniósł 235,92 %, a następnie pomnożony przez kwotę bazową w wysokości 3080,84 zł.

Do ustalenia wysokości emerytury organ rentowy uwzględnił 26 lat i 2 miesiące okresów składkowych i 6 lat i 1 miesiąc okresów nieskładkowych. Okresy pracy górniczej przeliczono ubezpieczonemu: 42 miesiąca z zastosowaniem przelicznika 1,2. Wysokość emerytury wyniosła 3.587,85 zł.

Z decyzją tą nie zgodził się E. K. wnosząc odwołanie. Odwołujący domagał się zmiany decyzji i zastosowania przelicznika 1,2 do okresu zatrudnienia od 1.01.1991 r. do nadal na stanowisku: starszego inspektora specjalności górniczej, nadsztygara górniczego, kierownika robót górniczych, kierownika działu ruchu zakładu górniczego spec. inwestycji górniczych wywodząc, że także w tych okresach wykonywał pracę na odkrywce stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Zajmując te stanowiska podlegały mu bezpośrednio lub w trybie nadzoru i kontroli służby ruchu zakładu górniczego (...), które odpowiedzialne były i są za prawidłową pracę urządzeń i maszyn służących do urabiania, transportu i zwałowania nadkładu, wydobycia i transportu węgla oraz odwodnienia na poszczególnych odkrywkach.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w P. wniósł o oddalenie odwołania, zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego i wystąpienie do (...) S.A. w K. o doręczenie zakresów czynności odwołującego za okres pracy od 1.01.1991 r. do nadal na okoliczność, czy odwołujący w tym okresie wykonywał pracę stale i w pełnym wymiarze czasu pracy na odkrywce, a także zobowiązanie odwołującego do sprecyzowania odwołania po otrzymaniu decyzji ostatecznej z dnia 2.01.2014 r. wskazując, że przelicznik pracy górniczej 1,2 stosuje się tylko do tych okresów pracy, która była wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy na odkrywce m.in. w kopalniach węgla brunatnego. Górnicy odkrywki jako osoby stale i w pełnym wymiarze czasu pracy pracujący na odkrywce mają prawo do zastosowania przelicznika 1,2 do całego okresu zatrudnienia natomiast osoby dozoru i kierownictwa ruchu muszą udowodnić, że w danym miesiącu faktycznie wykonywały prace na odkrywce węgla brunatnego stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Organ rentowy podkreślił wprawdzie, że brak jest legalnej definicji pojęcia „odkrywka” jednak, zdaniem organu rentowego, odkrywka to uzbrojone wyrobisko odkrywkowe, na którym odbywa się zdejmowanie nadkładu i złoża oraz jego ładowanie i przewożenie. Przy takiej definicji pojęcia odkrywka nie sposób jest uznać, że odwołujący w spornym okresie wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy pracę na odkrywce. Wnioskodawca nie przedłożył dokumentów, na podstawie których można ustalić, że w spornych okresach wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracę na odkrywce w związku z czym brak było podstaw do zastosowania do tych okresów przelicznika 1,2.

Decyzją z dnia 2 stycznia 2014 roku, znak: (...) określoną jako ostateczna Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w P. przyznał E. K. emeryturę od dnia 1 listopada 2013 roku. Jednocześnie organ rentowy zawiesił wypłatę emerytury z uwagi na to, że ubezpieczony kontynuuje zatrudnienie. Do ustalenia podstawy wymiaru emerytury przyjęto wynagrodzenie, które stanowiło podstawę wymiaru składek z 10 kolejnych lat kalendarzowych, tj. od 1.01.2001 r. do 31.12.2010 r., a wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyniósł 253,87 % i został ograniczony do 250%, a następnie pomnożony przez kwotę bazową w wysokości 3080,84 zł.

Do ustalenia wysokości emerytury organ rentowy uwzględnił 26 lat i 2 miesiące okresów składkowych i 6 lat i 1 miesiąc okresów nieskładkowych. Okresy pracy górniczej przeliczono ubezpieczonemu: 169 miesięcy z zastosowaniem przelicznika 1,2. Wysokość emerytury wyniosła 3.969,66 zł.

Także z tą decyzją nie zgodził się E. K. składając od niej odwołanie i wniósł o zastosowanie przelicznika 1,2 do okresów zatrudnienia od 1.01.1991 r. do 30.11.1999 r. oraz od 1.01.2011 r. do nadal na stanowiskach starszego inspektora specjalności górniczej oraz kierownika działu ruchu zakładu górniczego spec. inwestycji górniczych wywodząc, że w okresach tych stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace na odkrywkach.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych wniósł o oddalenie odwołania, zasądzenie od wnioskodawcy kosztów zastępstwa sądowego wg norm przepisanych oraz połączenie do wspólnego rozpoznania odwołań E. K. od decyzji wstępnej z dnia 26.11.2013 r. oraz decyzji ostatecznej z dnia 2.01.2014 r. przytaczając tożsamą argumentację, jak w odpowiedzi na odwołanie od decyzji z dnia 26.11.2013 r.

Sąd połączył sprawy z odwołań E. K. do wspólnego rozpoznania na podstawie przepisu art. 219 k.p.c.

Sąd ustalił i zważył co następuje :

E. K., ur. (...), złożył w dniu 27.02.2013 r.

w pozwanym organie rentowym wniosek o emeryturę górniczą. We wniosku zaznaczył, że jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego i wniósł o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu na dochody budżetu państwa oraz że nadal pozostaje w stosunku pracy w (...) S.A. w K.. Do wniosku ubezpieczony dołączył świadectwo wykonywania pracy górniczej i równorzędnej z pracą górniczą z dnia 16.01.2013 r. wystawione przez (...) S.A. w K., w którym potwierdzono, że odwołujący jest zatrudniony w tym zakładzie od 1.03.1986 r. do nadal i w tym okresie stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał pracę górniczą określoną w art. 50c ust. 1 pkt 4 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych na stanowiskach wg rozporządzenia (...) z dnia 23.12.1994 r. (pkt A). W punkcie B świadectwa wymieniono okresy pracy odwołującego w dozorze (art. 50 C ust. 1 pkt 5 zarządzenia nr 9 MPiH z 23.12.1994 r.) zał. nr 3:

- od 1.03.1986 r. do 1.09.1986 r. – nadgórn timer oddziału wydobywczego, cz. D pkt 1,
- od 26.09.1987 r. do 31.03.1988 r. – nadgórn timer oddziału wydobywczego, cz. D pkt 1,
- od 1.04.1988 r. do 30.04.1989 r. – sztygar zmianowy oddziału wydobywczego, cz. C pkt 2,
- od 31.07.1989 r. do 31.12.1990 r. – sztygar zmianowy oddziału wydobywczego, cz. C pkt 2,
- od 1.01.1991 r. do 30.11. 1999 r. – starszy inspektor specjalności górniczej, cz. B pkt 6,
- od 1.12.1999 r. do 31.05.2004 r. – nadsztygar górniczy, cz. B pkt 1,
- od 1.06.2004 r. do 31.12.2010 r. – kierownik robót górniczych, cz. A, pkt 6,
- od 1.01.2011 r. – do nadal – kierownik działu ruchu zakładu górniczego spec. inwestycji górniczej cz. A pkt 7.

Pozostałe okresy pracy w (...)to okresy:

- od 2.09.1986 r. do 27.08.1987 r. – zasadnicza służba wojskowa,
- od 28.08.1987 r. do 25.09.1987 r. – ustawowa przerwa po wojsku,
- od 1.05.1989 r. do 30.07.1989 r. – urlop bezpłatny art. 174.

Ponadto odwołujący dołączył wykaz dniówek sporządzony na podstawie ewidencji czasu pracy obejmującą lata 1999 – 2010, a także zaświadczenia

o zatrudnieniu i wynagrodzeniu (Rp-7) z dnia 11 stycznia 2013 roku z wynagrodzeniem obejmującym lata 1993 – 2002 i 2003 – 2012 i wykaz okresów, za które wypłacane były zasiłki chorobowe (łącznie 306 dni).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych po przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego i uzupełnieniu go o dodatkowo dokumenty decyzją z dnia 10 kwietnia 2013 roku odmówił odwołującemu E. K. prawa do emerytury górniczej powołując się na fakt udowodnienia przez niego łącznie 24 lat, 9 miesięcy i 26 dni okresów pracy górniczej wobec wymaganych 25 lat.

W dniu 14 listopada 2013 roku odwołujący zwrócił się do organu rentowego o ponowne rozpatrzenie jego wniosku o przyznanie prawa do emerytury górniczej dołączając zaświadczenie z dnia 13.11.2013 r. z (...) S.A. w K., w którym wskazano, że od 1.03.1986 r. do nadal zatrudniony jest w tym zakładzie i po wystawieniu świadectwa pracy górniczej z 16.01.2013 r. w dalszym ciągu wykonywał prace jako kierownik działu ruchu zakładu górniczego spec. inwestycji górn. Cz. A pkt 7 – okres pracy górniczej w dozorze (art. 50 C ust. 1 pkt 5 zarządzenia nr 9 MPiH z 23.12.1994 r. zał. nr 3) oraz zaświadczenie o okresach pobierania zasiłku chorobowego.

Na podstawie powyższych dokumentów organ rentowy ustalając, że E. K. legitymuje się okresem pracy górniczej w wymiarze 25 lat, 2 miesiące i 22 dni, przyznał odwołującemu prawo do emerytury górniczej, decyzją wstępną z dnia 26.11.2013 r.

Wysokość emerytury z zastosowaniem przelicznika 1,2 organ rentowy obliczył stosując go do 42 miesięcy pracy górniczej, tj. na stanowisku nadgórnika oddziału wydobywczego (od 1.03.1986 r. do 1.09.1986 r. i od 26.09.1987 r. do 31.03.1988 r.), na stanowisku sztygara zmianowego oddziału wydobywczego (od 1.04.1988 r. do 30.04.1989 r. i od 31.07.1989 r. do 31.12.1990 r.).

Odwołujący tych przeliczeń nie kwestionował domagał się natomiast by przelicznik 1,2 zastosowano także do okresu pracy na stanowiskach: starszego inspektora specjalności górniczej (od 1.01.1991 r. do 30.11.1999 r.), nadsztygara górniczego (od 1.12.1999 r. do 31.05.2004 r.), kierownika robót górniczych (od 1.06.2004 r. do 31.12.2010 r.) oraz kierownika działu ruchu zakładu górniczego spec. inwestycji górn. (od 1.01.2011 r. do nadal).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych drugą z zaskarżonych decyzji z dnia 2.01.2014 r. (decyzja ostateczna) przyznając odwołującemu prawo do emerytury górniczej, przy obliczaniu wysokości emerytury przelicznik 1,2 zastosował także do okresu zatrudnienia na stanowisku nadsztygara górniczego (od 1.12.1999 r. do 31.05.2004 r.) i kierownika robót górniczych (od 1.06.2004 r. do 31.12.2010 r.), tj. łącznie do 169 miesięcy pracy górniczej, uwzględniając tym samym częściowo odwołanie E. K..

Sporne w tej sprawie było więc to, czy okres pracy górniczej na stanowiskach: starszego inspektora specjalności górniczej (od 1.01.1991 r. do 30.11.1999 r.) oraz kierownika działu ruchu zakładu górniczego spec. inwestycji górniczych (od 1.01.2011 r.) podlega przeliczeniu z zastosowaniem przelicznika 1,2.

Na podstawie przeprowadzonego postępowania dowodowego Sąd ustalił, że ubezpieczony od dnia 1.01.1991 r. został przeniesiony na stanowisko starszego inspektora specjalności górniczej.

W dniu 28.02.1992 r. powierzono odwołującemu także obowiązki inżyniera strzałowego, w skład których wchodziło m.in., sprawowanie nadzoru nad gospodarką środkami strzałowymi, sprzętem strzałowym oraz robotami strzałowymi, sprawowanie nadzoru nad składem MW, kierowanie robotami strzałowymi, kontrolowanie co najmniej raz w miesiącu stanowisk, gdzie prowadzone są roboty strzałowe.

W dniu 27.04.1992 r. zatwierdzono kandydaturę odwołującego na stanowisko osoby dozoru wyższego o specjalności górniczej – technika strzałowego w odkrywkowych zakładach górniczych, zaś w dniu 14.10.1992 r. powierzono obowiązki zastępcy starszego technologa górniczego oraz inżyniera strzałowego.

Do jego obowiązków należało m.in.:

- prowadzenie spraw technologii i organizacji produkcji odkrywki J. oraz współpraca ze służbą inwestycyjną (...)w zakresie przedsięwzięć inwestycyjnych dot. odkrywki oraz prognozowania zamierzeń ruchowych i związanych z tym potrzeb finansowych,
- ścisła współpraca z kierownictwem odkrywki, kontrola zgodności prowadzenia robót z planem ruchu i założeniami techniczno – ekonomicznymi,
- organizowanie prac i czuwanie nad całością opracowania planów ruchu odkrywki i dodatków do planu ruchu,
- opracowywanie niezbędnych materiałów i założeń do wniosków lokalizacyjnych odkrywki,
- kompleksowa znajomość bieżącej problematyki ruchowej odkrywki oraz jej rozwoju w latach następnych.

Swoje obowiązki na tym stanowisku ubezpieczony wykonywał bezpośrednio na odkrywkach, tj. w miejscu wykonywania prac związanych z wydobywaniem węgla i zbieraniem nadkładu. Do zadań odwołującego jako starszego

inspektora specjalności górniczej należało zaś nadzorowanie robót w ruchu i zgodności tych robót z przepisami prawa górniczego i sztuką górniczą, a także – jako inżyniera strażalowego – nadzorowanie robót strażalowych związanych z usuwaniem (kruszeniem) głazów narzutowych, karczowaniem metodą wybuchową pni drzew ze wszystkich odkrywek kopalni. Zarówno praca na stanowisku starszego inspektora specjalności górniczej, inżyniera strażalowego, jak i zastępcy starszego technologa górnictwa wymagała codziennej obecności odwołującego na odkrywce. Jako inżynier strażalowy do zadań odwołującego należało zabezpieczenie terenu, wycofanie ludzi, odbiór materiałów wybuchowych, nadzorowanie założenia ładunku i jego uruchomienie. Pracując jako st. technolog górniczy odwołujący kontrolował dobór maszyn, prace prowadzone na odkrywce. Wykonywanie przez odwołującego nadzoru wymagało stałej obecności na odkrywce. Otrzymywał, jak inni pracownicy odzież roboczą oraz posiłku regeneracyjnego. Prace związane z wypełnianiem dokumentacji odwołujący wykonywał natomiast na zapleczu wyrobiska.

W dniu 1.01.2011 r. E. K. przeniesiony został na stanowisko kierownika działu inwestycji i nadzoru budowlanego. Do obowiązków odwołującego należało wówczas m.in.:

- kontrola terminowości realizacji inwestycji,
- zapewnienie prawidłowego wykonywania zadań i obowiązków w zakresie nadzoru inwestorskiego,
- kontrola zgodności wykonywanych robót inwestycyjnych i remontowych z dokumentacją projektową, zawartą umową z wykonawcą oraz czy roboty te wykonywane są z prawidłową jakością.

Odwołując obowiązki swoje wykonuje stale na odkrywkach, tj.

w wyrobisku odkrywki oraz na jej zapleczu (tu odbywają się narady oraz odwołujący sporządza dokumentację) i kontroluje wykonywanie wszelkich obiektów prowadzonych na odkrywkach, (tj. dróg, mostów, systemów odwodnieniowych, rurociągów, estakad).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów znajdujących się w aktach ZUS, w aktach osobowych odwołującego i w aktach tut. Sądu o sygn. III U 1154/04 i III U 247/07 oraz zeznań samego odwołującego i świadków: Z. P. i A. W..

Treść dokumentów nie budziła wątpliwości i nie była też kwestionowana przez żadną ze stron.

Sąd uznał za wiarygodne zeznania odwołującego oraz świadków, bowiem są one logiczne, korespondują ze sobą wzajemnie, a nadto są zgodne z pozostałym materiałem odwoławczym zebrany w sprawie.

W przedmiotowej sprawie poza sporem jest, że E. K. spełnił warunki do nabycia prawa do emerytury górniczej na podstawie art. 50 a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r. poz. 1440 j.t.). Sporna natomiast była wysokość tego świadczenia, a w szczególności okresy pracy górniczej, co do których należy zastosować przelicznik 1,2.

Zgodnie z treścią **art. 51 ust. 1** ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych przy ustalaniu wysokości **emerytur górniczych** stosuje się następujące przeliczniki :

- 1) 1,5 za każdy rok pracy górniczej wykonywanej pod ziemią stale i w pełnym wymiarze czasu pracy;
- 2) 1,8 za każdy rok pracy, o której mowa w art. 50d;
- 3) 1,4 za każdy rok pracy w pełnym wymiarze czasu pracy, o której mowa w art. 50c ust. 1 pkt 1-3 i 5-9, wykonywanej częściowo na powierzchni i częściowo pod ziemią;

4) **1,2** za każdy rok pracy, o której mowa w art. 50c ust. 1 pkt 4 i 5, wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy na odkrywce w kopalniach siarki i węgla brunatnego, w kopalniach otworowych siarki oraz w przedsiębiorstwach i innych podmiotach wykonujących roboty górnicze dla kopalń siarki i węgla brunatnego.

Odwołujący ma przeliczone okresy pracy górniczej z zastosowaniem przelicznika 1,2 (169 miesięcy) w związku z wykonywaniem pracy na stanowiskach: nadgórnika oddziału wydobywczego, sztygara zmianowego oddziału wydobywczego, nadsztygara górniczego i kierownika robót górniczych.

Sporny był natomiast okres pracy wnioskodawcy w (...) S.A. (obecnie (...) S.A. w K.) na stanowisku starszego inspektora specjalności górniczej i kierownika działu ruchu zakładu górniczego spec. inwestycji górnictwa.

Jak wynika z powołanego przepisu jedynym warunkiem zastosowania przelicznika 1,2 jest wykazanie, że praca górnicza była wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy na odkrywce.

Termin „praca wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy” nie został wprawdzie zdefiniowany przez ustawodawcę, ale powszechnie przyjmuje się, że chodzi o pracę należącą do podstawowych określonych zadań pracownika wykonywaną stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy, liczoną na podstawie Kodeksu pracy. Zważyć należy, iż gdyby ustawodawca chciał dodatkowo uzależnić zastosowanie przelicznika 1,2 (poza warunkiem: „praca wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy na odkrywce”) od wykazu dniówek, to warunek taki zawarłby w art. 51 ust. 1 pkt 4 lub art. 50 c ust. 1 pkt 4 ustawy emerytalnej z 17 grudnia 1998 r. Jeżeli jednak zdecydował się na odrębne potraktowanie osób zatrudnionych na stanowiskach dozoru oraz w odniesieniu do nich nie wymienił dodatkowo warunku legitymowania się wykazem dniówek, to wykładnia gramatyczna i celowościowa powołanych przepisów musi wskazywać, że warunek taki w takim przypadku nie istnieje.

Z mocy art. 194 cyt. ustawy do czasu wydania przepisów wykonawczych pozostają w mocy przepisy wykonawcze wydane na podstawie ustaw, które straciły moc i nie są sprzeczne z niniejszą ustawą. Wobec tego nadal ma zastosowanie akt wykonawczy wydany w delegacji art. 5 ust. 5 ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym górników i ich rodzin z 1 lutego 1983 r. (Dz. U. Nr 5, poz. 32 ze zm.) – zarządzenie nr 9 Ministra Przemysłu i Handlu z 23 grudnia 1994 r. w sprawie określania stanowisk kierownictwa ruchu i dozoru ruchu pod ziemią, w kopalniach siarki i kopalniach węgla brunatnego.

Paragraf 1 cyt. zarządzenia stanowi, że zarządzenie określa stanowiska dozoru ruchu, na których zatrudnienie uważa się za pracę górniczą w rozumieniu przepisów ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym górników – załącznik nr 3 dotyczy stanowisk w kopalniach siarki i węgla brunatnego. Ten załącznik wymienia stanowisko zajmowane przez odwołującego:

- w części B (stanowiska wyższego dozoru ruchu) pkt 6 starszy inspektor specjalności górniczej.
- części A (stanowiska kierownictwa ruchu zakładu górniczego) pkt 7 kierownik działu ruchu zakładu górniczego inwestycji górniczych.

Prace na tych stanowiskach odwołujący wykonywał pracując stale i w pełnym wymiarze czasu pracy co potwierdził pracodawca w świadectwie pracy górniczej, a swoje obowiązki wykonywał na odkrywkach J., P. oraz pozostałych odkrywkach (...)gdzie nadzorował wykonywanie i przebieg prac górniczych.

Podkreślić również należy, że zagadnieniem przeliczenia okresów pracy górniczej z zastosowaniem przelicznika 1,2 zajmował się już Sąd Najwyższy, który w uzasadnieniu uchwały z dnia 8.08.2007 r. sygn. II UZP 3/07 (OSNP 2007/23-24/355) wyjaśnił, że warunek pracy „w pełnym wymiarze” jest spełniony, jeżeli umowa o pracę górniczą (art. 50c ust. 1 pkt 1-9) zawarta jest na tzw. pełny etat. Ustawodawca nie wskazał bezpośrednio, kiedy należy uważać, że

praca jest wykonywana pod ziemią „stale”, nie definiuje jej, ani nie upoważnia do wydania rozporządzenia ustalającego zasady ewidencjonowania tej pracy, nota bene takiego upoważnienia nie było także w poprzednio obowiązującej ustawie z dnia 1 lutego 1983 r. o zaopatrzeniu emerytalnym górników i ich rodzin. W ocenie Sądu Najwyższego, praca pod ziemią wykonywana „stale”, to praca która z natury rzeczy może być wykonywana tylko pod ziemią. O tym zatem czy praca jest wykonywana pod ziemią, czy na odkrywce decyduje rodzaj i charakter pracy wynikający ze stanowiska uzgodnionego w umowie o pracę. Podstawą do ustalenia długości okresów pracy górniczej może więc być wyłącznie umowa o pracę określająca stanowisko oraz lista obecności potwierdzająca faktyczny okres wykonywania pracy. Dni nieobecności w pracy z powodu choroby nie są bowiem uwzględniane w stażu pracy górniczej (z wyjątkiem określonym w art. 50c ust. 1). Sąd Najwyższy podkreślił także, że gdyby określenie „na odkrywce” rozumieć jako miejsce wykonywania czynności, a nie miejsce zatrudnienia w kopalni odkrywkowej, to pracownicy dozoru ruchu i kierownicy ruchu kopalni byłiby w gorszej sytuacji niż osoby zatrudnione na określonych stanowiskach w przedsiębiorstwach i innych podmiotach wykonujących roboty górnicze dla kopalni siarki i węgla kamiennego, co do których nie ma wymogu, aby pracowali na odkrywce. Zatem rozważania w kwestii ustalenia pojęcia „na odkrywce” (bezpośrednio w wyrobisku czy także na przedpolu) nie mają znaczenia. Ustawa nie przewiduje bowiem żadnego specjalnego trybu stwierdzania stałości zatrudnienia, a w szczególności nie domaga się przedłożenia kart ewidencyjnych zawierających ilość dni przepracowanych na odkrywce.

Przelicznik 1,2 przysługuje za każdy rok pracy, o której mowa w art. 50c ust. 1 pkt 4 i 5, wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy na odkrywce. W przedmiotowej sprawie nie ulega wątpliwości, że odwołujący wykonywał pracę górniczą w spornych okresach stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku, z wyłączeniem okresów przebywania na zasiłku chorobowym. W związku z powyższym sporne okresy pracy górniczej na stanowisku: starszego inspektora specjalności górniczej (od 1.01.1991 r. do 30.11.1999 r.) oraz kierownika działu ruchu zakładu górniczego specjalności inwestycji górniczych (od 1.01.2011 r. do dnia nabycia prawa do emerytury) powinny zostać przeliczone wnioskodawcy z zastosowaniem przelicznika 1,2.

Biorąc powyższe pod uwagę Sąd zmienił zaskarżoną decyzję i na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji wyroku.

SSO E. Majewska